

DOBROGEA JUNA

Director: CONST. N. BARRY

POLITICA, ECONOMICA, LITERARA — INDEPENDENTA, ZILNICA

DOBROGEA DOBROGENILOR

ABONAMENTE
Pe un an ... Lei 200
Pe jumătate an ... 120

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIJA
Str. Căminului No. 18
CONSTANTA

Anunțurile se plătesc d. tarit
Manuscrisurile se acceptă

Telefon 91/2

POPORUL

Pleca pe coarnele plugului în zilele de primăvară caldă, hula și de-a lungul carelor pline cu stropi în serile de vară și cu soare toplitor, poporul nostru, măria sa poporul, odată cu pînă sa dăitoare de viață, se-a purtat de-a lungul vremurilor, începând cu cel mai întinsec trecut, cîntecul, graul, obiceiurile, firea, toate însușirile specifice neamului nostru.

Și tot înviat, demult, în zilele de gura câmpăni, cu sirigăte de buclime în muști și peste dealuri, ca dansurile de clopote trise, poporul lăsa toate la pămînt, schimbă plugul pe durdă, traista cu merinde pe sacul de sămăna, și pleca la hotare sau în drumul dușmanilor străduindu-se în jurul căpitanilor și alior hetman pitui de îndrăscală și oștii în lupte.

Dar, alături de faptele trecutului depărtat, să venim mai aproape, la izbănzile făcute de bătrînii noștri și mai aproape, la zilele de grele încercări, când mîrta sa poporul n-eva dat tot lanțul de saie și vîi și dealuri, de-a lungul țării pîna spre Siret.

Fericie și beuitate vremurii!

Să ne mai întoarcem acum cu gîndul și la cea-

surile de tîmpie. În anul de muncă, atunci când poporul în simtele sîrbători se înveselita în cîntecul de viteje, în jocuri cu chifluri și sirigăte voincești, în hore de legănare și brări sîrbite cu cimilituri de tot felul.

Da, așa am cunoscut poporul. Și se parea că vremurile segeaseră un zăgaz între poporul dela saie și lumea orașelor, că două lumi trăiau par că cu două credințe, cu preocupări deosebite, două lumi ce se urau.

Și, totuși eri, din jocurile și înfășărea plină de simțire, din execuțiile admirabile, din ansamblul producțiilor dela sala „Elpis” a celor 20 micuți ai Ghiuveniței și din nesfârșitul ropot de aplauze al copilărețului și al alior auditorii ai Constanței: din frumoasele manifestări de simpatie și prietenie spontană, am văzut o nouă și curată întovărășire a tuturor elementelor dela saie cu cele orașenești.

Da! Frumoasa sărbătoare de eri a lăsat urme adînci și un sentiment de solidaritate socială a cuprins multe suflete prin migăloasa muncă și frumoasa reușită a serbării copiilor de sub conducerea învățătorului din Ghiuvenița. **VASILE HELCIU**

Se face confuzie

Distanța dela noi și pînă la înălțimea celor ce ne guvernează, pare a fi atât de mare, încît nici cu aparatele telescopice cele mai perfecționate, d'ier n'au reușit încă să pătrundă realitatea.

Nu mai astfel se explică, desigur, fenomenul, că populațiunea din Dobrogea—și în special cea nevotăgă—pe când se sbate în piața de pește, așteptînd cu săptămînilor rîndul să obțină un calcan cîi de mic, ministrul de domenii gîndind că „din apăle Mărei Negre pescuindu se o mare cantitate de calcan care nu se prea consumă la noi în țară, a intervenit pe lângă comisiunea economică să aprobe exportul acestor pește în Turcia, unde această specie se consumă și unde pescuitorii s'au împințit foarte mult”.

Nu cumva guvernămîntul nostru confundă calcanul, care are, se știe, numai un ochi, cu plectora de „pești” purtători de monoclu, de pe calea Victoriei?

Cronica Tulcei

Pe brejul Sulina, de pe malul Dunării, în mie 23, via și vis de casa pescarului Lipai Vițaciu, au apărut 3 bandiți.

Fîind observați de jandarmii plutonier Sîcăciș, din deșamentul de Jandarmi pentru urmărirea bandiților și de locuitorii Neucul Coroții, din satul Gorgova, aceștia au deschis focuri asupra bandiților cari văzînd că au fost surprinși s'au retras în balta unde armîritrea se face foarte greu.

Unul din bandiți se crede că a fost rănit.

Patrule de Jandarmi a continuat urmărirea gîndind în urma lor bandiților două armă cazane, una rusească, și una franceză, ambele rețezate, în formă de carabină.

Tribunalul a confirmat mandatul de arestare emis de d-nul Jude-Inspector contra bandițului Ion Lupoița.

El este pus în lanțuri și înțut sub o puternică pază.

Pescarul Vasile Gheorghie din satul Corasutului de Sas și tipograful Lavrentie din comuna Săhăitich, fiind dovădit că au avut mai multe înțutări cu bandiții din Delta Dunării, și că le-au dat provizii și adăpost, au fost areștați.

Stan Sadu din comuna Darobanț, a tras un loc de armă asupra lui Maria Brînzaru, din același comună, rîndîndu-l uxor la cap.

Pacientul a fost transportat la spitalul Regele Carol din comuna Orlacchio.

Cronica Bazargicului

Ziua erolilor.— La orele 10 a. m. s'au oficial un Te-Deum la biserica Catedrală din localitate, după care, procesiunea s'a îndreptat spre cimitirul erolilor. Aci s'a oficial un parastas de proleorul Județului Caliacra, iar răspunsurile au fost date de coralul mat de sub conducerea d-ului Bacerescu.

La această piosă solemnitate au luat parte toate autoritățile cu întregul corp al funcționarilor, toate școlile fără deosebire de naționalitate sau confesie, precum și întreaga populație a orașului.

După parastas a fost cuvîntări d-nul Sîcăciș, directorul școlii de băieți No. 2, locat. Alex. Petrescu din reg. 40 Călugăreni și proleorul județului Caliacra, Părințel Gheorghiu.

Seara s'a fînit retrogerea cu torje cu muzica regimentului 40 Călugăreni și armată.

— În noaptea de 24-25 Mai se au născuțului s'au introdus prin spargerea în prăvălia comerțiantului Dobro din orașul Balic de unde au furat o cantitate de tütün și țigări în valoare de lei 600.

Cazul se rezolvă de autoritățile polițienestești din oraș.

Bandiții Anghel Trifon Stoianof și Ielzica Lolof, asociați jandarmului sergent Albu Petre și a celor 3 locuitori din satul Nevestrin, fiind transportați pe jos la satul Navărdie prîndite de comuna Ezebel, pentru reconstituirea crimelor, escortați de jandarmii sergentii Alexandru Ion și Mihailache Stoian, la o distanță de 2 km. de satul Ezebel, încredințat să vînzăze, jandarmii au unat de omura rîndind mortal pe bandiți.

Cadavrele lor sunt pe loc pînă la sosirea autorităților.

Cronica Bîlțetului

Nărbăritarea zilei de 10 Mai —Inch de dimineață, locurile publice vau lășiate, ornate și pavozate cu verdeții și drăpățele naționale, ce și locușele particulare. Pe străzile principale Carol și Elisabeta s'au ridicat arcu de triumf, în pișci o tribună oficială.

La ora zece elevii școlilor la frunte cu profesorii și proleoroze lor au și armata ocupat marginea trotuarelor din fața catedralei, oraș ca după o jumătate de oră se încease comandantul diviziei, prefectul județului și toți eșii de autorități.

La 10 j. m. precia serviciul divin a fost oficial de P. S. Proleorul Sîcăciș secundat de doi preoți ajutători: A. Anștal și proleorul religios și Episcopatul armenesc șosul în biserice la momentul începerii slujbei.

După Te-Deum, d. general Vițescu, împreună cu prefectul, prișarul etc., au trecut în revistă elevii școlilor, și apoi luînd loc în tribuna oficială ocupată de autorități: funcționari și nobilitateși orașului, s'au prișit defilarea școlilor și armatei.

A fînit o frumoasă impresie rășpîdită cu meritul aplauze, fînta și defilarea elevilor școlii secundare de fete ca și elevii liceului bulgar. După defilare a avut loc recepția oficială în palatul administrativ la care au luat parte șeșii autorităților, coralul olbătesc grade superioare, directori de școli, președinții comunităților: turc, bulgar, armenă și israelită.

La ora 4 p. m. au avut loc în grădina Mireea cel Mare și pe platonul producții corale și de gimnastică.

Seara a avut loc retrogerea cu torje cu muzica militară.

Cronica Bilțetului

— În noaptea de 24-25 Mai, necunoscuți prin spargerea ușa și s'au introdus în grădina lui Eliș Memel, de unde au furat doi cai, după care au dispărut.

— În urma ploilor căzute în ultimul timp, o parte din recolta care se credea compromisă, a fost salvată.

— Grîdînile de zarzavat foarte bine și vile, se prezintă foarte bine și promit o recolta așugentă.

În jurul sinuciderii comerciantului N. Abramescu

Sinucideria comerciantului N. Abramescu, care și-a pus capăt zilelor aruncîndu-se în mare, a produs o profundă impresie în oraș și în special în lumea comertială, unde se bacura de mari simpatii.

Lută ce am putut afla pînă acum asupra împrejurărilor, cari l-au determinat la acest act disperat:

Stabilit la Constanța, mal înță ca director al sucursalei Soc. „Mercur”, tor mai tîrziu pe cont propriei. Abramescu a avut să suferă mal înță de-astrul răscolului; refacut în parte, el cade pradă unui incendiu; toșii cu puterea lui de muncă și se sepe pe picioruși și înfîșiază parțial noașul local al primăriei, unde începu instalarea unui modern magazin de coloniate. Toate acele fîle mîndrii, cum și planurile saie pe viitor, l-au adus însă într-o momentană crîză financiară, pe urma căreia plecă la București, la d-nul Toșcă și Argetoianu, cari îl fîgădușeră în vremuri de olgieri și de înghesbe a partidului Poporului, anumîtă preluțiune. Felul cum a fost preluțat la București, n'a fost de natură însă a încuraja pe Abramescu și în căutare de resurse financiare, el cade pe mâinile unor „prieteni”, cari, fîgădușindu-l tot concursuși, l-au fîntat peste 15 zile în Capitală— timp prețcut în cheșuri plăte de dînzul.

Complet dezorientat, la gîndul că nici de data aceasta nu și va putea pune de-funcțiune noașul magazinei și de teamă că nu și va putea achita nici combiile de 180 mil lei ce le avea la dînzul băncii din Constanța, îl segară gîndul sinuciderii.

Hotărînd cum era, plecă Mercur din București și ajungînd în stația Dunărea, încredințat să vînză unuș lucruri cu rîndîntoș de a o aduce șoșiei sale la Constanța, pretinșînd că îl regis nota afaceri urgente la Cerna-Vodă. După plecarea trenului și rămas în stație, de unde porni pe jos în direcția Podului, ca gîndul de a se arunca în Dunărea. Este însă reșinosat de un grîncier care lîtră în vorbă și căndu-l și apușă că merge la Cerna-Vodă, grupuș care îl făcea și șosidantșii astfel fî împedac de a-și pune planul în aplicare. Alina fără voie la Cerna-Vodă stătu două zile, de unde cu un tren de marșă a plecat Vînzari dimineața. Ajungînd în gara Palaz a coborît din tren la ora 11 din zi, îndreptîndu-se spre

malul mării în direcția viitor, unde a ajuns la ora 12.

După ce a stat de vorbă cu niște muncitori cari erau ocupați cu scoaterea unei cantități de nisip, a profitat de faptul că lucrătorii plecară la masa, și după ce a scris șoșiei sale și copiilor o scrisoare, prin care le cerea eritare de durerea pe care le-o prîncușese, pușe scrisoarea în plic, după care se aruncă în apă. Noaptea tîrziu, cadavrul a fost aruncat de valuri la mal. Niște pescari zîndîndu-l, l-au recunoscut și anunțînd autoritățile, la sosirea acestora nu l-au mai gășit, marea fiind prea agitată, valurile au sorbit din nou cadavrul pentru a nu-l mai vedea. Cu toate măsurile luate pentru pescuterea lui, nu a putut fi înță gășit.

Diș cercetările făcute reese că victima cînd a pus în aplicare fîntelul plan, avea raștușnea perdută.

Nu poate fi vorba de vre-o șcarta familiară; între victimă și șoșie existau cele mai bune raporturi. Jena momentană fiind clară, ea ar fi putut fi învinșă, numitul posedînd avere imobiliară considerabilă.

Rîmîne de văzut ce va stabili ancheta.

STELIAN ȘTEPĂNESCU

Intrunirea socialistă de eri

În sala sindicatelor din str. Mihăileanu, a avut loc eri la orele 10 dimineața o întrunire socialistă prezidată de d-nul Visarion, care a arătat numeroși asistenți scopul acestui întruniri.

Au luat cuvîntul: Ionuș Nicolae muncitor în port, Valeriu Ionescu tîmător, V. Făgăraș meșterulșit, N. Rogăbete cazanga, și avocatul N. I. Ghiuș. Toți vorbitori au arătat opera de lăscare a oligarhiei, care pentru a distruge mișcarea socialistă dela noi a montat monstruoșul proces al comunistilor, căruia pentru a-i da nuanță senșioșă l-au dat proporții exagerate, pușând la olășea pe ștatorologii dela Senat cu cel ce n'au alții viață decît acela de a profesia alte principii și credințe decît cele ale burgheziei oligarhice.

După ce în cuvîntările lor, oratorii au arătat încheșișile și toriurile la cari sunt supuși peste 300 de muncitori a căror viațoșie nu e nici pe departe stabilă, au fîcut apel la sentimentele de umanitate ale tuturor claselor conștiente pentru ca cu toții unat glas de protestare contra ștatutului ce se săvîrșește la libertatea gîndirii și a conștiinței, să pușă capăt unei slărie de lucruri care ne comprimă în ochii popoarelor civilizate.

Din Topralsar

În noaptea de 24-25 Mai e. necunoscuți prin spargerea ușa și s'au introdus în grădina lui Eliș Memel, de unde au furat doi cai, după care au dispărut.

Cronica Artistică

Alături de floricelele mai eșeșe ale teatrului Național, așpurtă ștatut pe scena Elisabetin dela noi, eri, timp de 3 ore, am admirat frumoșele flori de cîmp ale puștelor dobrogeni, festivalul dat de o școlă sătească.

Desigur că toate producțiunile n'au fost decît dintre eșele potrivite vârșiei copilăreșii: coruri pe una, două și trei voci, reclării și exerciții de gimnastică și ordine, dansuri naționale variate, etc.

Ceace a trecut comunul și a ștatut lacrimi de multămire, au fost exercițiile improzabile.

Coruri armonioșe și cu măsură, donșuri precise și de o vioiciune nebănușă unor copii.

De remarcă „Lugojana” cerușă și jucată de două ori: „Dura pe zec”, cu mișcări de o agilitate nelăscăreșă, „Romana”, „Alunșia”, — un ansamblu dema de presen al unui public căt de exigent.

Aploușe fîntioșe au sublinișt fîntre amăr din cele olșitșprozecușe deșe aluș șerbării, dată de elevii școlii primare din Ghiuvenița. H.

In ziua de 3 Iunie vor avea loc în grădina publică Marie serbări ale Presăii locale sub patronajul d-nului Virgil Andronescu, primarul orașului.

Protestul muncitorimiei

Buc. 29.— La întrunirea pe care muncitorii au fînt-o în Capitală și la care au vorbit d-nul Mih. Crucanuș, Petrescu-Ghempș și alții, s'a votat o moțiune prin care se cere o zăvînzare anchetă la închisura militară unde sunt defînișți cei 300 muncitori; amnistierea condamnașilor politici și aplicarea regulamentului de 8 ore lucrătoare în toată țara.

Staroș Principesol Elisabeta

Buc. 29.— Ultimul buletin cu privire la staroș sîntășții A. S. R. Principesol Elisabeta înreștrează pe zăv de eri temperatșura normală. D. dr. Romoșto consideră că Alțea Sa a intrat în convalescență.

La 3 Iunie, vor avea loc în grădina publică, serbările Presăii locale

RBTEVEIE

Reprodueș adoma din „Dobrogea Noșă” No. 55.

„D. Volinșcu difereș de cologul s'au din județuș vactu, alăș coluștracșer că și ce cereștudineș.”

Șeșii fî în s'au proza Keneșleș și la mal plîngă, că lumina s' început să-și rețaze gască.

Plecarea Savaranilor noștri din Grecia

Atena 28.— M. S. Regeș Ferdinand al Româniș a părășit eri Atena. La gără a fost condus de către savaranii Greciei, ministriș și autorități.

Mercuri șcarta M. S. va șosi în Capitală.

Ceșta Federală băncilor populare

Adunarea generală de eri

Eri la ora 9 dim. s'a fînit la locală școlii No. 1 adunarea generală a băncilor populare federale, la care au luat parte peste 70 delegași din Județ și oraș.

Diș parșea Casei Centrale a băncilor populare au asistat d-nii D. Bobinș, sub-director și I. Belizariș, sub-inspector, cari s'au interesat în deșapropse de mișcarea cooperativeș dela noi.

Întrîndu-se în discușia ordinet de zi, s'au luat următoșrele deciziuni: s'a aprobat raportul de administrație; bilanșul, și contul de profit și perdeș, încheșat la 31 Decembrie 1927, dîndu-se descărcare consișului de gestiuneș, puș precum și aprobarea bugetului pe anul 1928.

Cuantumul sumelor cu cari consișul de administrație poate angaja Federaș Băncilor populare, a fost fînt la suma de 20 milioane lei.

După ce s'au hotărît ca viștoșarea adunareș generală să aibă loc tot în Conștanța, s'a aprobat fîntalizarea cooperativeș Murfalat, a Băncii „Albina” din Cavaleriș, și a cooperativeș „Avram Iancu” din Mangaliă.

În locul d-ilor I. Drăgușin, Oprea Trifon și Eșeș Căran, membri în comișatul de administrație, eșii în ordinea vechimel, au fost aleși în unanimitate de voturi, d-nii: Virgili Andronescu, Eșeș Căran și Ghiu Dumitru. Cenzori au fost aleși d-nii: I. Bonjuș, Marin Sîncișia și Andreș Avram, iar cenzori supleanși d-nii: I. Constantinșcu, Trifon Oprea și I. Visarionuș.

Asupra măriișriș părșilor sociale șabruseș de bănci, conform art. 15 din ștatut, nu s'au luat aici o hotărîre. Întruch și pentru asif de hotărîriș n'au adunarea trebuș să decidă în plenuș al de 114 membri, reprezentanși ai băncilor populare federalizate.

S'au mai discușat și diferite propuneri priștoșore la continuarea rețecării și consolidării tuturor băncilor populare și cooperativeșlor din întregul Județ; studii și organizarea vînzărilor în comun; educație și propaganda prin cerourile cooperativeș ce vor lua fîntă efectivă și înfișțarea de bibliotecile populare.

Înainte de închiderea șebaterilor, s'au preșdit diplomele absolvenșilor școlii de contabile și anume d'lor Burza Nicolae din comuna Carol I, Mîrșescu Ion din Bîl-Bîl, Bucur Teodor din Murfalat, Cristu Ilic din Rasova, Neagu Ștefan din Caromșer, Ionescu Nicolae din Mustafaci și Grosșu Maria din Pazarariș, căzora d-nul Bobinș, sub-director Casei Centrale a băncilor populare, le-a fînt o scurtă cuvîntare, îndemnăndu-l în muncă cinișă și fîntolștoare pe fîntamul cooperativeșlor.

Adunarea a luat șfârșit la ora 3 jum. p. m. după o lungă șebateră de 6 ore și jumătate.

Regretăm faptul că din lipsă de spașiu nu putem rețeda admirabilele cuvîntări, rostite cu aceșșă ocaziș de d-nii Virgili Andronescu, D. Bobinș, O. Dumitru, I. Bonjuș ș. a. cari au tratat diferite chestiuni ca: muncă și capitalul în cooperativeș; importanșia socialeș și moraliș a cooperativeș; cooperativeș în viașă economică, etc. etc.

Buletin Juridic

Tribunalul secșia II-a

a reconfirmat mandatele de areștare, emișe contra lui Vasile Lufșoaia, Miron Avram și Ion Majorșea toșii originari din Transilvania, cari în zăv de 29 Aprilie c. e., au fînt pe cloșbanul Dumitru Opreanu de 7000 lei.

Aceșș tribunul a reconfirmat mandatul de areștare prișvor pe Costache Neacșia din comuna Tortoman, care la zăv de 19 Aprilie c. e., cu loșiviri de clemăș a omorît pe șcarul Gheorghie Urșu din Rasova, cum și mandatele de areștare a lui Ștefan Eșeș Baranga și Vișon O. Toma din Topoluș, acuzăși de lășharie și omor.

Curtea cu Juri

a achitat pe Mandachi și Constantin Agapiș din comuna Murfalat, acuzăși de crimă. Diș cauza lipșeș de procedură ce-lășiale proceseș au fost șmăntate pentru șerșuneș de toamnă.

Consiliul de Bănci

a condamnat pe șoldatul Apostol H. din reg. 75 Infanterie, și pe P. Nicolaeș din reg. 2 grîncieri, în cășe 5 ani închisoură, acuzăși de șerșare în țară în timp de război.

Epitogi crimei din Roman

Roman 29.— Eri a avut loc înmormîntarea victimelor Burcoșș și Capriș, la care a luat parte un numeros public.

Polișia este pe urmele crimărilor.

Știri diverse

Buc. 29.— Partidul nașional-liberal din Capitală pregătește o primire grandioșă d-ului Ion I. C. Brînzaruș care șosește mîșne la ora 11 dimineața.

Galași 29.— Un violent incendiu a izbucnit și a distras complet clădira unde era instalat magazinul de plășerie „Vrabia”.

Salonic 29.— Populașia greacă din Epiruș de nord, a adresat lumel civilizate un protest contra atrocitășilor trupelor albaneșe asupra grecilor din acele localități.

INFORMATIONI

D-l V. Sassu, ministrul industrieș și comerțului, se află în localitate de eri d. e.

+++

În numărul nostru din 27 Mai, înreștindu-se prin alte polișie profesionale și una d-ului Vasile Provilăghides în sumă de 7250 lei, d-șe ne rogăș să arătăm că e vorba de o țatră și că la mijloc nu poște fi de căt o eroare.

Lușm anul de înșampianarea d-ului Provilăghides.

+++

Eri șu început în masulmăni, tradiționale șerbări ale Balaramului.

+++

În șediția dela 26 Mai, șocietatea fîntșorilor comercianș a reșă: lat și adresat școpișet un memoriaș prin care cere ca Dumitrescu și în zilele de șărbătoare să se ordoneș închiderea cărciumelor, berătorilor și cafeletoșlor, dînd asif plînșă și funcționarilor comercianș ai acestor localuș să asistă la slujbele religioșe.

+++

În zilele de 1, 2, 3 și 4 Iunie a. c. va avea loc în erviciul pompierel examinareș medicăș, obligatorie a cailor din oraș.

Birjariș șacagiș, cărușiiș, camionagiș și orice particulr proprietariș de cai, este obligat să aducă cabalinele la aceșșă vizită.

+++

D. A. Lupascu, din direcția generală a închisorilor, a inspectat și la trecute areștul preventiv din Bazargic, unde a constatat cea mai perfectă ordine.

